

Programma 5 Inkomsten van Winterswijk

gemeente

Winterswijk

Inleiding

Dit programma omvat de inkomsten van onze gemeente die ook algemene dekkingsmiddelen zijn: de algemene uitkering uit het gemeentefonds en onze lokale heffingen.

In de andere vier programma's staan nu de activiteiten en budgetten die ook daadwerkelijk horen bij onze ambities en doelstellingen én waarop wij (bij)sturingsmogelijkheden hebben. Het college voert de begroting uit binnen de programma's en is in dat kader bevoegd om activiteiten bij te sturen en budgetten bij te stellen.

De (bij)sturingsmogelijkheden voor programma 5 zijn beperkt. Op de algemene uitkering hebben wij als individuele gemeente geen invloed. Daarnaast kunnen we de hoogte van de lokale heffingen alleen voor aanvang van het begrotingsjaar bepalen.

5.1 Algemene middelen

Ambitie

We zijn een financieel gezonde gemeente. De ambities in onze begroting zijn passend bij het financiële perspectief zoals dat nu bekend is.

Relevante documenten:

- Financiële verordening gemeente Winterswijk
- Treasurystatuut
- Planning- en control-documenten

Doelstellingen

Behouden gezonde financiële positie

Activiteiten

Monitoring en uitvoering van de begroting via P&C-documenten

Met de documenten in onze planning- en control (P&C)-cyclus stellen we onze ambities, doelstellingen en activiteiten voor het komende jaar vast (de begroting). Daarnaast volgen we de realisatie daarvan (bestuursrapportage), stellen we indien nodig budgetten bij (financiële prognoses) en leggen we verantwoording af (jaarstukken). Hierdoor houden we zicht op onze financiële positie en kunnen we bijsturen wanneer dat nodig is.

Kwaliteit (toelichting)

In het jaar 2026 stellen we de volgende P&C-documenten op:

- Jaarstukken 2025.
- Kaderbrief 2027.
- Eerste bestuursrapportage 2026, inclusief eerste financiële prognose.
- Tweede voortgangsrapportage 2026, inclusief tweede financiële prognose.
- Begroting 2027.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Raadsvergadering juni 2026:

- Jaarstukken 2025.
- Kaderbrief 2026.
- Eerste bestuursrapportage 2026, inclusief eerste financiële prognose.

Raadsvergadering oktober/november (uiterlijk 15 november) 2026:

- Begroting 2027.

Raadsvergadering december 2026:

- Tweede voortgangsrapportage 2026, inclusief tweede financiële prognose.

Tijd (indicator)

Indicatoren

- Financiële kengetallen
- Weerstandsratio

Een toelichting op deze indicatoren staat in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Risico's

Ontwikkeling algemene uitkering: zie hoofdstuk 'De financiële positie van de gemeente Winterswijk in meerjarenperspectief'.

Ontwikkeling van lonen, prijzen en rente: in de bijlage Uitgangspunten begroting staat vermeld van welke loon-, prijs- en renteontwikkelingen we uitgaan. Als deze in 2025 sterker stijgen dan geraamd, dan is dat nadelig voor onze begroting.

5.2 Lokale belastingen

Ambitie

Met de opbrengst van onze lokale belastingen betalen we een deel van onze voorzieningen en zijn we minder afhankelijk van het Rijk. Daarbij vinden we een eerlijke verdeling van de lasten belangrijk.

Onze lokale belastingdruk is in balans met het niveau van dienstverlening dat we bieden. Wanneer het gaat om heffingen en leges, is ons uitgangspunt dat deze doorgaans de kosten dekken. Tenzij ze significant afwijken van vergelijkbare tarieven in andere gemeenten of als er plotseling sprake is van een aanzienlijke verhoging.

Om ervoor te zorgen dat onze ambities financieel haalbaar blijven, leggen we tevens de nadruk op het verkrijgen van (Europese) subsidies in plaats van op het verhogen van lokale belastingen.

Relevante documenten:

- Belastingverordeningen

Doelstellingen

De onroerende zaakbelastingen worden gefixeerd op de opbrengst, met uitzondering van inflatie en areaaluitbreiding

Doelstellingen

We maken meerjarige afspraken over de toeristenbelasting

Indicatoren

Zie de paragraaf lokale heffingen.

Risico's

De riool- en waterzorgheffing wordt geheven op basis van het waterverbruik van burgers. Het tarief wordt gebaseerd op het gemiddelde verbruik in de afgelopen drie jaar, maar de afrekening is gebaseerd op het daadwerkelijke verbruik. Dit kan afwijken van het gemiddelde over de drie voorgaande jaren.

De bouwleges worden grotendeels gebaseerd op de bouwkosten. De totale aanvragen en de bouwsommen zijn lastig in te schatten, ook gezien ontwikkelingen waar de gemeente geen invloed op heeft (zoals stijgende bouwkosten).

De daadwerkelijke opbrengsten van de riool- en waterzorgheffing en de bouwleges kunnen hierdoor significant afwijken van de begroting.

Financiële afwijkingen programma 5

Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2026	Mutaties Prognose 2 2025	Mutaties Jaarrekening 2025	Stand voor Prognose 1 2026	Mutaties Prognose 1 2026	Prognose 1 2026
Baten						
5.1 Algemene middelen						
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	107	0	0	107	632	739
0.5 Treasury	482	0	0	482	0	482
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	77.524	0	0	77.524	751	78.275
Totaal 5.1 Algemene middelen	78.113	0	0	78.113	1.382	79.495
5.2 Lokale belastingen						
0.61 OZB woningen	4.372	0	0	4.372	0	4.372
0.62 OZB niet-woningen	3.248	0	0	3.248	0	3.248
0.64 Belastingen overig	65	0	0	65	0	65
Totaal 5.2 Lokale belastingen	7.685	0	0	7.685	0	7.685
Totaal Baten	85.798	0	0	85.798	1.382	87.180
Lasten						
5.1 Algemene middelen						
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	258	0	28	286	656	942
0.5 Treasury	-1.069	0	0	-1.069	258	-812
0.8 Overige baten en lasten	36	0	0	36	0	36
Totaal 5.1 Algemene middelen	-775	0	28	-747	913	167
5.2 Lokale belastingen						
0.61 OZB woningen	310	0	0	310	-4	305
0.62 OZB niet-woningen	99	0	0	99	0	99
0.64 Belastingen overig	24	0	0	24	0	24
Totaal 5.2 Lokale belastingen	432	0	0	432	-4	427
Totaal Lasten	-343	0	28	-315	909	594
Gerealiseerd resultaat	86.141	0	-28	86.113	473	86.586

Algemene middelen

De baten zijn € 1.382.000 hoger, wat grotendeels als volgt te verklaren is:

• Algemene uitkering	€ 751.000 V
• Meerjarenprognose grondexploitaties	€ 634.000 V

Algemene uitkering

Het voordeel van de algemene uitkering is gebaseerd op de septembercirculaire 2025 (€727.000) en de decembercirculaire 2025 (€ 24.000). In de septembercirculaire 2025 is een bedrag van € 458.000 opgenomen voor duurzaamheid, deze bate is in Programma 3 verantwoord.

Meerjarenprognose grondexploitaties

Het overige voordeel aan de batenkant van € 634.000 wordt verklaard door het resultaat dat voortvloeit uit de Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG). Ook het nadeel aan de lastenkant van € 634.000 wordt hierdoor verklaard. Zie ook Programma 3, beleidsveld gebiedsontwikkeling en wonen.

De lasten zijn € 913.000 hoger, wat grotendeels als volgt te verklaren is:

• Meerjarenprognose grondexploitaties (zie hierboven)	€ 634.000 N
• Doorberekende rente	€ 258.000N

Doorberekende rente

Door een aanpassing van de begrote kapitaallasten vanwege over te hevelen kredieten is ook de doorberekening aan rente naar deze activa bijgesteld.

Lokale belastingen

Er zijn geen mutaties > € 50.000 geweest.

Onttrekkingen en toevoegingen reserves

In 2026 zijn er geen onttrekkingen of toevoegingen aan de bestemmingsreserves begroot.

